

2.-3. 11. 2022, Ljubljana

SIMPOZIJ NOVA LEVICA: URBANE IN EKOLOŠKE BRAZDE NA PODROČJU BIVŠE JUGOSLAVIJE

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

Simpozij 'Nova levica: urbane in ekološke brazde na področju bivše Jugoslavije'

Datum:

2. – 3. 11. 2022

Filozofska fakulteta in Fakulteta za družbene vede

Organizatorji:

Gal Kirn (FF in FDV), Mirt Komel (FDV) in Karla Tepež (FDV)

Partnerski organizaciji:

FDV in FF

Simpozij bo potekal v angleškem jeziku in se odvija s finančno podporo raziskovalnega projekta 'Protesti, umetniške prakse in kultura spomina v postjugoslovanskem kontekstu' (ARRS, J6-3144) in v sodelovanju s programsko skupino 'Družbena pogodba v 21. stoletju' (P6-0400).

PROGRAM

1. DAN: O TRANSFORMACIJI PRIHODNOSTI:

NOVA LEVICA NA BALKANU

Filozofska fakulteta (FF)

2. 11. 2022, od 17:00 do 21:00

17:00 – 17:15 Modra soba, 5. nadstropje

Uvodni nagovor

Gal Kirn (vodja raziskovalnega projekta, FF)

17:00 – 18:30

Diskusija o knjigi *The New Balkan Left* avtorjev

Igorja Štiksa and Krunoslava Stojakovića

Moderatorica: Ksenija Vidmar Horvat (vodja programske skupine Družbena pogodba v 21. stoletju, FF)

Nova levica na Balkanu: potenciali in meje

Igor Štiksa (FF & FMK)

Diskutanta Gal Kirn (FF) in Marko Hočevnar (FDV)

19:00 – 21:00 Predavalnica 18

Diskusija *Protislovja in emancipatorni horizonti levih strank in gibanj v Sloveniji, Srbiji in na Hrvaškem*

Moderatorica: Lana Zdravković (Mirovni Inštitut)

Leva politika in periferni kapitalizem

v pokrznih Sloveniji

Ana Podvršič (Univerza v Gradcu)

Leve stranke in delavstvo – kje smo?

Goran Lukić (Delavska svetovalnica)

Obstaja prihodnost za levico v Srbiji?

Nekaj zapisov o družbeno-strukturnih faktorjih in političnih procesih

Jelena Vasiljević (Univerza v Beogradu)

Od teorije do tehnopolitike: Antinomije

nove levice na Hrvaškem

Paul Stubbs (Ekonomski inštitut, Zagreb)

2. DAN: EKOLOŠKE IN URBANE BRAZDE

Fakulteta za družbene vede,

Velika dvorana FDV

3. 11. 2022, od 14:00 do 19:00

14:00 – 14:15

Uvodni nagovor

Gal Kirn, vodja raziskovalnega projekta

14:15 – 15:20

Urbane brazde 1

Moderator: Marjan Hočevnar (FDV)

Repolitizacija stanovanjskega vprašanja in novi zadružni val

Maša Hawlina (Zadragator)

Načrtovanje nenačrtovanega: Primer 'Rog'

Nika Grabar (Fakulteta za arhitekturo)

15:20 – 16:30

Urbane brazde 2

Novi municipalizem in boj za urbano skupno:

Primer 'Zagreb je naš'

Paul Stubbs (Ekonomski inštitut, Zagreb)

Kako se obdržati med institucijami in ulicami?

Primer 'Ne davimo Beograd'

Jelena Vasiljević (Univerza v Beogradu)

17:00 – 18:00

Ekološke brazde 1

Moderatorica: Ajda Pistotnik (Policy Lab)

Temporalna struktura podnebne zloze

Luka Omladić (Inštitut za aplikativno etiko)

Graditi politično skupnost onkraj strank

in cehovske pripadnosti

Nika Kovač (Inštitut 8. marec)

18:00 – 19:00

Ekološke brazde 2

Okoljski boji: Ukoreninjeni v asfaltu,

prizemljeni v zemlji

Iva Marković (Organizacija za politično ekologijo Polekol, Beograd)

Ključne teme in akterji ekološkega

gibanja na Hrvaškem

Hrvoje Radovanović (Zelena akcija, Zagreb)

UVODNI TEKST

Izhodiščna teza simpozija je, da se z današnjo ekonomsko, politično in okoljevarstveno krizo lahko resno spoprimejo le tiste politične iniciative, ki ciljajo na temeljno družbeno transformacijo. Če se je nova leva politika lovila med posamičnimi borbami («single-issue») in porazom socializma, pa so etabrirane stranke že desetletja zgolj sledile neoliberalnim trendom. To je v realnosti pomenilo krepitev privatizacije, krčenje investicij v javno in dostopno infrastrukturo, obenem pa se ne glede na katastrofalne premike v okolju slednjemu ni namenilo pozornosti. Po koncu neoliberalne utopije in ponavljanjem finančnih kriz sta te procese zaokrožili še koronska epidemija in intenzifikacija militarizacije. Ne bomo pretiravali, če naš zgodovinski čas poimenujemo kot »čas ekstremov«, ko se je globalna neenakost še znatno povečala in ko tehnike ekstrakcijskega kapitalizma za sabo puščajo vedno vidnejše okoljsko opustošenje ter povzročajo podnebne spremembe, ki jih čuti vedno večji del globalnega prebivalstva. Kako na te izzive po propadu socializma, nacionalističnih vojnah in neoliberalni tranziciji odgovarjajo nove leve politike na območju bivše Jugoslavije? Cilj simpozija je predstaviti nekatere izkušnje in analize, ki zadevajo – ampak ne samo – politične akterje nove levice, državljanske pa tudi strankarske iniciative.

V drugem delu simpozija si bomo pobližje pogledali predvsem nove urbane in ekološke iniciative v Sloveniji, Srbiji in na Hrvaškem. Delitev dela se zdi na prvi pogled jasna: ekologija naj se ukvarja z okoljem, urbana politika pa z urbanimi prostori. A vendarle je ena izhodiščnih tez, da je pravi transformativni preskok pričakovati v tistem trenutku, ko se bo ta delitev ukinila in ko se bodo ekološka in urbana gibanja združila z novimi sindikalnimi gibanji, ki se zavzemajo za odpravo različnih neenakosti in izkoriščanja. Po celotni regiji so se v zadnjih letih okrepile trajnostne okoljevarstvene iniciative, ekološke brazde, ki se zoperstavljajo privatizaciji voda, gradnji hidroelektrarn ter različnim novim rudarskim projektom (Litij, Srbija). Obenem pa se nadaljujejo tudi urbana politična gibanja v regiji, ki se organizirajo proti naraščajoči neoliberalizaciji in komercializaciji mestne infrastrukture ter nedostopnosti socialnih stanovanj in sovražnosti do avtonomnih prostorov. Z našimi udeleženci in udeleženkami ekoloških in urbanih iniciativ se bomo pogovorili o ključnih izzivih organizacije, vsebin in možnosti prihodnjih prebojev, vključno z rizomatskim združevanjem ekoloških in urbanih iniciativ.